

Kadernota Integraal
Veiligheidsbeleid 2019-2022
gemeente Asten

Bezoekadres Koningsplein 3 | 5721 GJ Asten

Postadres Postbus 290 | 5720 AG Asten

T (0493) 671 212 | F (0493) 671 213

www.asten.nl | gemeente@asten.nl

Titel: Kadernota Integraal Veiligheidsbeleid 2019-2022 gemeente Asten
Versie: 2018064703
Datum: 29 januari 2019
Auteur(s): Bart van Houts, Bea van Happen

Inhoudsopgave

1. Inleiding	2
1.1 Kadernota IVB	2
1.2 Samenwerking in de Peel	2
1.3 Veiligheidsplan Peelland	2
1.4 Regionaal Veiligheidsplan Oost Brabant	2
1.5 Proces	3
1.6 Leeswijzer	3
2. Veiligheidsanalyse	4
2.1 Veiligheidsveld 1: Veilige woon- en leefomgeving	4
2.2 Veiligheidsveld 2: Bedrijvigheid en veiligheid	5
2.3 Veiligheidsveld 3: Jeugd en veiligheid	6
2.4 Veiligheidsveld 4: Fysieke veiligheid	6
2.5 Veiligheidsveld 5: Integriteit en veiligheid	7
2.6 TipAsten	7
3. Strategische uitgangspunten	9
3.1. Strategische doelstelling	9
3.2 Strategische uitgangspunten	9
3.3. Strategische partners en samenwerkingsverbanden	10
3.4 Flankerend beleid	10
4. Prioriteiten	11
4.1 Veilige woon- en leefomgeving	11
4.2. Jeugd en veiligheid	11
4.3 Ondermijning	12
4.4 Verkeersveiligheid	13
4.4 Radicalisering	13
4.5 Informatieveiligheid (inclusief cybercrime en cybersecurity)	13
5 Going concern	14
5.1 Bedrijvigheid en Veiligheid	14
5.2 Fysieke Veiligheid	14
5.3 Integriteit en Veiligheid	16
6. Organisatorische borging	17
6.1 Kadernota IVB	17
6.2 Uitvoeringsprogramma	17
6.3 Monitoring en verantwoording	17
6.4 Bestuurlijke en ambtelijke borging IVB	17
6.5 Financiën	18
6.6 Communicatie	18

1. Inleiding

1.1 Kadernota IVB

De huidige Kadernota loopt op 31 december 2018 af. Dit betekent dat de raad nieuwe kaders voor veiligheid vast kan gaan stellen voor de periode 2019-2022. Op hoofdlijnen bevatten deze kaders de strategische uitgangspunten en de lokale prioriteiten.

In deze Kadernota Integraal Veiligheidsbeleid gemeente Asten 2019-2022 (hierna Kadernota IVB) wordt een voorstel gedaan voor deze strategische uitgangspunten en prioriteiten. Dit plan is op basis van een veiligheidsanalyse tot stand gekomen. Daarbij gaat het om een stand van zaken van de veiligheidssituatie in onze gemeente. Deze analyse bestond uit input van interne en externe partners, burgers en de Veiligheidsmonitor (subjectief en objectief).

1.2 Samenwerking in de Peel

De afgelopen beleidsperiode kenmerkte zich door een forse intensivering van de samenwerking tussen de 6 Peelgemeenten. Samenwerking leidt tot het delen van expertise over efficiëntie in de aanpak. En het voorkomt dat problemen geografisch verplaatst worden binnen de regio in plaats van daadwerkelijk gereduceerd (het waterbedeffect bij de aanpak van misdaad). Deze samenwerking leidde in 2014 ook tot het opstellen van een gezamenlijke Kadernota Integrale Veiligheid Peelland 2015-2018, die door alle zes gemeenteraden is vastgesteld.

Samenwerking leverde en levert nog steeds in veel gevallen meerwaarde op. Daar waar meerwaarde is wordt deze ook behouden. Op enkele aspecten is gebleken dat de gemeente lokaal slagvaardiger is. Daarnaast hebben we ervaren dat niet alle thema's zich lenen voor een gezamenlijke Peelaanpak. Bijvoorbeeld omdat er lokaal specifieke behoeften leven of sprake is van een andere lokale uitgangssituatie. Daarom is met de andere Peelgemeenten besloten om een splitsing te maken tussen onderwerpen die gezamenlijk worden opgepakt en onderwerpen waar men wel kennis en ervaringen op deelt maar de gemeente eigenstandig op handelt.

1.3 Veiligheidsplan Peelland

In de samenwerking tussen de Peelgemeenten in de afgelopen beleidsperiode stond het Peellandplan centraal en lagen de accenten op lokaal niveau. De komende beleidsperiode wordt de basis gelegd in de lokale veiligheidsplannen per gemeente. Het Veiligheidsplan Peelland 2019-2022 richt zich op de gemeenschappelijke doelen die voortkomen uit het Regionaal Veiligheidsplan en de door de raad vastgestelde prioriteiten in de gemeentelijke IVB plannen, daar waar samenwerking meerwaarde oplevert.

Het doel van het Veiligheidsplan Peelland 2019-2022 is verbindend: aansturen op samenwerking tussen de zes Peelgemeenten en (veiligheid)partners, daar waar dat meer veiligheid oplevert. Het beleidsplan is de basis voor afspraken op hoofdlijnen tussen betrokken partijen, waarbij politie en het Openbaar Ministerie belangrijke partners zijn. De gemeenten zijn hierin regievoerders.

IVB en de Driehoek Peelland

Het Veiligheidsplan Peelland 2019-2022 beoogt te verbinden en is tevens de basis voor afspraken binnen de Driehoek Peelland (hierna Driehoek). De gemeenteraad stelt het gemeentelijk Integraal Veiligheidsbeleid (IV-beleid) vast vanuit zijn kaderstellende rol. De Driehoek van burgemeesters, Officier van Justitie en basisteamchef van de Politie heeft geen formele rol bij deze besluitvorming. Toch ligt het voor de hand het IV-beleid ook te behandelen in deze Driehoek, veel keuzes raken immers aan inzet van politiecapaciteit. De besluitvorming hierover is wél een bevoegdheid van de Peel Driehoek. Consensus over de strategische koers van het Veiligheidsplan Peelland 2019-2022 legt alvast een goede basis voor latere (operationele) besluitvorming.

1.4 Regionaal Veiligheidsplan Oost Brabant

Ook op het niveau van de politieregio Oost-Brabant werken 38 gemeenten samen aan veiligheid. Burgemeesters, het Openbaar Ministerie en de Politie stellen om de 4 jaar het Regionaal Veiligheidsplan Oost Brabant vast. De in dit plan opgenomen prioriteiten sluiten aan op de lokale prioriteiten in dit voorstel:

- Veilige woon- en leefomgeving
- Ondernemende criminaliteit
- Maatschappelijke onrust, radicalisering en polarisatie
- Cybercrime en cybersecurity

Zowel het Veiligheidsplan Peelland als het Regionaal Veiligheidsplan Oost-Brabant (RVP) maken integraal deel uit van het Veiligheidsbeleid en zullen in de besluitvorming als geheel worden aangeboden.

1.5 Proces

In Asten werken we aan veiligheid(sbeleid) volgens de hoofdlijnen van het kernbeleid Veiligheid van de VNG. We hanteren de daarin beschreven veiligheidsvelden en thema's. Door deze indeling te hanteren wordt het veiligheidsbeleid op herkenbare wijze afgebakend. Dit heeft meerwaarde op meerdere vlakken:

- De meeste gemeenten gebruiken deze indeling en in veel beleidsdocumenten op het gebied van veiligheid, zowel in de eigen als die van onze veiligheidspartners, komen deze veiligheidsvelden en thema's terug. Dit bevordert de samenwerking met onze veiligheidspartners.
- Het beleidsproces verloopt volgens het kernbeleid Veiligheid. Dit proces is gelijk aan elke gemiddeld beleidscyclus. De kaders worden vastgesteld door de raad op basis van een veiligheidsanalyse (Kadernota IVB). Het college stelt na vaststelling van de kaders het uitvoeringsprogramma op en informeert hierover de raad.
- Het uitvoeringsprogramma geeft invulling aan de kaders. Hoe, wanneer, met wie gaan we de prioriteiten vertalen naar de praktijk. Activiteiten en resultaten worden gemonitord. Eventueel wordt het uitvoeringsprogramma bijgesteld daar waar nodig. Dit kan zijn door onder andere nieuwe inzichten, veranderde omstandigheden of nieuwe ontwikkelingen.

Flexibel blijven

Het aanwijzen van prioriteiten of aandachtspunten leidt niet tot een dicht getimmerd beleid waar geen ruimte meer is. Door de snel veranderende maatschappij is het noodzakelijk dat alle veiligheidspartijen flexibel kunnen inspelen op actuele trends en ontwikkelingen. Dat is dan ook een uitgangspunt voor de komende beleidsperiode.

1.6 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt allereerst ingegaan op de uitgangssituatie. Hoe staat de gemeente Asten er voor op basis van de veiligheidsanalyse?

In hoofdstuk 3 wordt ingegaan op de strategische doelstelling van het integraal veiligheidsbeleid: vanuit welke missie werken wij en waarom? En wie zijn onze strategische partners?

In hoofdstuk 4 wordt vervolgens aangegeven welke prioriteiten er op grond van de gemeentelijke veiligheidsanalyses zijn vastgesteld.

Hoofdstuk 5 gaat in op de 'going concern' thema's. Deze thema's zijn eveneens van strategisch belang, maar behoeven geen bijzondere aandacht, doorontwikkeling of inventarisering.

Ten slotte wordt in hoofdstuk 6 de organisatorische borging van dit beleidskader beschreven.

2. Veiligheidsanalyse

Dit hoofdstuk bevat een samenvatting van de eerder verrichte veiligheidsanalyses. De vijf veiligheidsvelden van Kernbeleid Veiligheid worden elk kort behandeld, waarbij telkens ingegaan wordt op:

- veiligheidsbeeld (subjectief en objectief)
- accenten lopend beleid
- aandachtspunten/mogelijke beleidsversterkingen

Het betrekken van burgers is een strategisch uitgangspunt binnen deze kadernota. In het kader van burgerparticipatie is ervoor gekozen om aanvullend op de Veiligheidsmonitor, het instrument TipAsten in te zetten als bron voor de veiligheidsanalyse.

Veilige woon- en leefomgeving	Bedrijvigheid en veiligheid	Jeugd en veiligheid	Fysieke veiligheid	Integriteit en veiligheid
1.1 Sociale kwaliteit	2.1 Veilig winkelgebied	3.1 Jeugdoverlast	4.1 Verkeersveiligheid	5.1 Polariserend en radicaliserend
1.2 Fysieke kwaliteit	2.2 Veilige bedrijventerreinen	3.2 Jeugdcriminaliteit/ individuele probleemjongeren	4.2 Brandveiligheid	5.2 Georganiseerde/ ondermijnende criminaliteit
1.3 Objectieve veiligheid/veel voorkomende en 'high impact'- criminaliteit	2.3 Veilig uitgaan	3.3 Jeugd, alcohol en drugs	4.3 Externe veiligheid	5.3 Veilige Publieke Taak
1.4 Subjectieve veiligheid	2.4 Veilige evenementen	3.4 Veilig in en om de school	4.4 Rampenbestrijding en crisisbeheersing	5.4 Informatieveiligheid
	2.5 Veilig toerisme			5.5 Ambtelijke en bestuurlijke integriteit

Figuur 1 veiligheidsvelden en thema's volgens het Kernbeleid Veiligheid VNG

Bij de probleemanalyses op de verschillende thema's is gebruik gemaakt van een aantal bronnen:

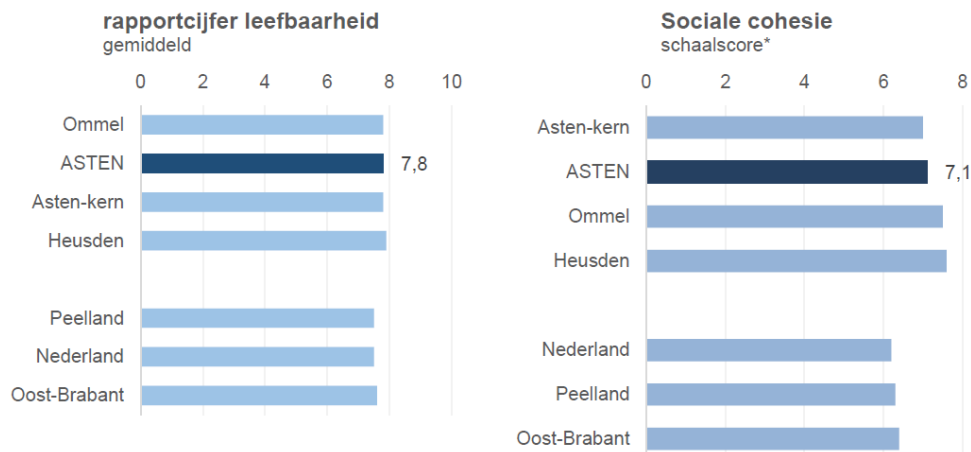
- het regionaal veiligheidsplan Oost-Brabant 2019-2022
- de resultaten veiligheidsmonitor 2017 (subjectief en objectief)
- thema-avond veiligheid met gemeenteraad en maatschappelijk middenveld
- aanvullende gesprekken met partners, collega's en burgers
- resultaten van TipAsten (online burgerpanel)

2.1 Veiligheidsveld 1: Veilige woon- en leefomgeving

In dit veiligheidsveld staan de veiligheid en leefbaarheid in de 'alledaagse woon- en leefomgeving', in de wijk, de buurt en de straat centraal. Hoofdthema's zijn sociale kwaliteit, fysieke kwaliteit, objectieve veiligheid en subjectieve veiligheid.

De veiligheidsmonitor 2017 laat zien dat het veiligheidsgevoel, ofwel subjectieve veiligheid in vergelijking met de regio (zowel Peelland als Oost-Brabant) hoger wordt gewaardeerd. Het veiligheidsgevoel in Asten is relatief hoog; 84% van de inwoners geeft aan zich niet onveilig te voelen in de eigen woonbuurt. Minder dan 1% van de mensen voelt zich vaak onveilig. Voor de overige 15% geldt dat men zich soms of zelden onveilig voelt. In vergelijking met de rest van Nederland, verrichten Astenenaren gemiddeld genomen meer preventieve handelingen om onveilige situaties te voorkomen. Alle elementen uit het veiligheidsbeleid hebben in meer of minder mate invloed op het onveiligheidsgevoel.

Andere indicatoren voor (subjectieve) veiligheid zijn de rapportcijfers die inwoners geven voor de leefbaarheid (7,8), veiligheid (7,5) en sociale cohesie (7,1) in hun buurt. De sociale cohesie zegt iets over de manier en de mate waarin buurtbewoners met elkaar omgaan en zich met elkaar verbonden voelen. Verbondenheid draagt positief bij aan de leefbaarheid van een wijk.

Figuur 2 Rapportcijfers leefbaarheid en sociale cohesie (bron: Veiligheidsmonitor 2017)

Een klein aandeel van de inwoners van Asten geeft aan een of meerdere vormen van overlast te ervaren, gelinkt aan andere bewoners of mensen die zich in de buurt begeven. Hoewel dit een klein aantal is; komt uit het onderzoek TipAsten naar voren dat 36% van de ondervraagden 'Woonoverlast' als een prioriteit ziet voor het nieuwe Integraal Veiligheidsbeleid van de gemeente Asten. Als reden hiervoor wordt aangegeven dat dit thema een hoge impact op het woongenot heeft en tegelijkertijd de moeilijkheid die er bestaat om deze vorm van overlast te ontvluchten. Woonoverlast kan er voor zorgen dat de sociale kwaliteit onder druk komt te staan.

Naast sociale elementen die het klimaat in een woon- en leefomgeving beïnvloeden, zijn er ook fysieke elementen die hier een rol in spelen. Het gaat daarbij om de inrichting, het onderhoud en het beheer van de openbare ruimte. In vergelijking met de regio, ervaren de inwoners van Asten minder fysieke verloedering in hun woonbuurt blijkt uit de Veiligheidsmonitor. Uit TipAsten blijkt echter dat maar liefst 44% van de ondervraagden dit als een prioriteit ziet. Dit heeft voornamelijk betrekking op verloedering, zwerfvuil en onderhoud door gemeente. Door ondervraagden wordt ook de 'broken windows theory' aangehaald, dit is een criminologische theorie die stelt dat omgevingen die reeds vervuild zijn, meer vuil aantrekken.

Uit TipAsten komt ook naar voren dat objectieve veiligheid (geweld: 29% van de ondervraagden) en High Impact-Criminaliteit (HIC) (woninginbraken: 44% van de ondervraagden) als prioriteit naar voren komt. Op basis van objectieve cijfers uit de Veiligheidsmonitor is de conclusie dat het aantal incidenten en misdrijven met betrekking tot geweld gelijk is gebleven. In vergelijking met 2013 zijn er in 2017 er minder woninginbraken geweest. In 2013 waren er in de gemeente Asten 12,7 woninginbraken per 1000 woningen en in 2017 lag dat aantal op 5,2. Ook zijn er naar verhouding minder fietsen gestolen.

In de Kadernota Integrale Veiligheid Peelland 2015-2018 waren de HIC thema's 'Geweld' en 'Woningbraken' gemeenschappelijk geprioriteerd. Veilige woon-en leefomgeving (Sociale Veiligheid, fysieke woonomgeving en High Impact Crimes) wordt in de beleidsperiode 2019-2022 lokaal geprioriteerd als belangrijk aandachtspunt voor onze burgers.

2.2 Veiligheidsveld 2: Bedrijvigheid en veiligheid

Veiligheid gaat verder dan alleen de veiligheid in de (directe) woonomgeving. In Asten moeten mensen zich ook veilig voelen in de omgeving waarin zij winkelen, arbeid verrichten, ondernemen of recreëren. In dit veiligheidsveld staat dan ook de 'sociale onveiligheid' rond verschillende vormen/locaties van bedrijvigheid centraal. Uit de Veiligheidsmonitor komt naar voren dat er een beperkt aantal inbraken in winkels en bedrijven bij de politie is gemeld. Ditzelfde geldt voor winkeldiefstallen. Het aantal mensen dat zich vaak onveilig voelt in de omgeving van uitgaansgelegenheden is laag (1%). Dit geldt ook voor de mate waarin er overlast wordt ervaren van horeca (2%). Dit is in overeenstemming met de politiecijfers, waaruit blijkt dat er weinig overlastmeldingen op dit vlak zijn gemeld. Uit TIPasten komt naar voren dat 20% van de ondervraagden dit een prioritair thema vindt. Nadere bestudering van de antwoorden laat zien dat hierbij een relatie wordt gelegd met andere veiligheidsthema's. De nadruk wordt hierin gelegd op Verkeersveiligheid, Jeugd en Veiligheid en het (subjectieve) veiligheidsgevoel. Het thema Evenement en veiligheid is ook voorgelegd aan het online burgerpanel, maar slechts 4% ziet dit als prioriteit. In relatie tot evenementen zijn er vooral bij burgers (beperkte) zorgen over de mate van

geluids- en verkeersoverlast. Conclusie is dat dit veiligheidsveld geen prioritering behoeft; wel aandacht om het huidige niveau te (kunnen) behouden.

2.3 Veiligheidsveld 3: Jeugd en veiligheid

In dit veiligheidsveld staan veiligheidsvraagstukken in relatie tot jeugd centraal. Te onderscheiden veiligheidsthema's zijn:

- Overlastgevende jeugd
- Criminele jeugd/Individuele probleemjongeren
- Jeugd, alcohol en drugs
- Veilig in en om school

In de veiligheidsmonitor is onderzoek gedaan naar de mate van overlast in relatie tot jongeren. Het kan gaan om 'mildere' vormen van overlast maar ook om zwaardere vormen ('echte' overlastgevende groepen). Het uit zich bijvoorbeeld door geluidsoverlast, intimiderend aanwezig zijn, zwerfvuil achterlaten en soms ook om vernielingen en andere vormen van kleine criminaliteit. Zowel de objectieve als subjectieve cijfers laten zien dat de mate van overlast zich voornamelijk concentreert in de kern van Asten. Hier heeft men in vergelijking met de andere gebieden ook vaker last van onveilige gevoelens op plekken waar jongeren rondhangen. Jeugdoverlast en jeugdcriminaliteit wordt door 29% van de respondenten binnen TIPasten als prioriteit aangegeven; met betrekking tot het thema Jeugd alcohol en drugs wil 32% dat dit als prioriteit wordt meegenomen. In beide gevallen wordt belangrijk gevonden om op jonge leeftijd in te grijpen zodat toekomstige problemen mogelijk voorkomen kunnen worden. Een veel gebruikt antwoord van de ondervraagden is dan ook: 'de jeugd heeft de toekomst'. Naast de zorgen over de toekomst van de jeugd, wordt het thema geprioriteerd omdat er overlast wordt ervaren die gerelateerd is aan dit veiligheidsveld.

De Kadernota Integratie Veiligheid Peelland 2015-2018 had als gemeenschappelijke prioriteiten binnen dit veiligheidsveld: 'Overlastgevende jeugd en jeugdgroepen', 'Criminele jeugd' en 'Drank- en drugsoverlast'. Deze thema's blijven lokaal geprioriteerd.

2.4 Veiligheidsveld 4: Fysieke veiligheid

Dit veiligheidsveld concentreert zich op fysieke veiligheidsvraagstukken. Thema's binnen dit veiligheidsveld zijn:

- Verkeersveiligheid
- Brandveiligheid
- Externe veiligheid
- Rampenbestrijding en crisisbeheersing

In vergelijking met de regio en de rest van Nederland ervaren de inwoners van Asten minder vaak overlast van verkeer. Maar wanneer je alleen op lokaal niveau kijkt, is verkeersveiligheid het thema dat in de gemeente voor de meeste overlast zorgt; uit de Veiligheidsmonitor komt naar voren dat 21% van de Astenaren hier overlast van ervaart. In diezelfde monitor staat het onderwerp 'Te hard rijden' in elke kern op nummer 1 van de top 5 'met voorrang aan te pakken problemen volgens bewoners'. Uit TIPasten komt het thema nog nadrukkelijker naar voren; 55% van de respondenten vindt dat dat een thema is dat prioriteit verdient. Naast gedrag in het verkeer (zoals hard rijden, het gebruik van e-bikes en telefoongebruik) wordt aangegeven dat bepaalde verkeerssituaties aangepakt mogen worden. Om gedragsveranderingen te bewerkstelligen wordt door inwoners oplossingen aangedragen zoals het aanspreken van medebewoners op gedrag; maar ook de inzet van handhavende maatregelen. Het thema brandveiligheid wordt door de ondervraagden niet gezien als prioritair thema, slechts 3% geeft aan dat dit hier extra op geprioriteerd zou moeten worden.

Het thema 'Verkeersveiligheid' is de afgelopen beleidsperiode gemeenschappelijk in Peelland geprioriteerd. Echter lokaal bleek dat de regio niet bij het Beleidsterrein Openbare Orde en Veiligheid ligt, maar dat het team Ruimte hier de trekker is. In het uitvoeringsprogramma kan deze verbinding worden gelegd. Verkeersveiligheid wordt ook in de beleidsperiode 2019-2022 geprioriteerd, waarbij in de uitvoering met name verkeershandhaving naar voren komt.

2.5 Veiligheidsveld 5: Integriteit en veiligheid

Binnen dit veiligheidsveld vallen een aantal verschijnselen die meer fundamenteel onze rechtsorde en veiligheid bedreigen, namelijk:

- Radicalisering en polarisatie
- Georganiseerde (ondermijnende) criminaliteit
- Veilige Publieke Taak
- Informatieveiligheid
- Ambtelijke en bestuurlijke integriteit

Georganiseerde (ondermijnende) criminaliteit is een thema dat door 35% van de deelnemers aan het online burgerpanel TIPasten wordt gezien als prioriteit. De bewoners van Asten geven aan dat jongeren (en andere kwetsbare groepen) hier tegen beschermd moeten worden. Dit thema wordt gezien als een bedreiging voor de vrijheid en samenleving; zeker nu er meer bekendheid is over dit thema en de ondermijning van de maatschappij in onze regio. De awareness in Asten op dit thema lijkt toegenomen. De veiligheidsmonitor en TIPasten geven geen verdere informatie over de overige thema's binnen dit veiligheidsveld.

De thema's Ondermijning en Radicalisering maakten onderdeel van de Kadernota Integratie Veiligheid Peelland 2015-2018 en werden gemeenschappelijk geprioriteerd. Deze prioritering blijft in het RVP behouden en geborgd in de Peel en lokaal.

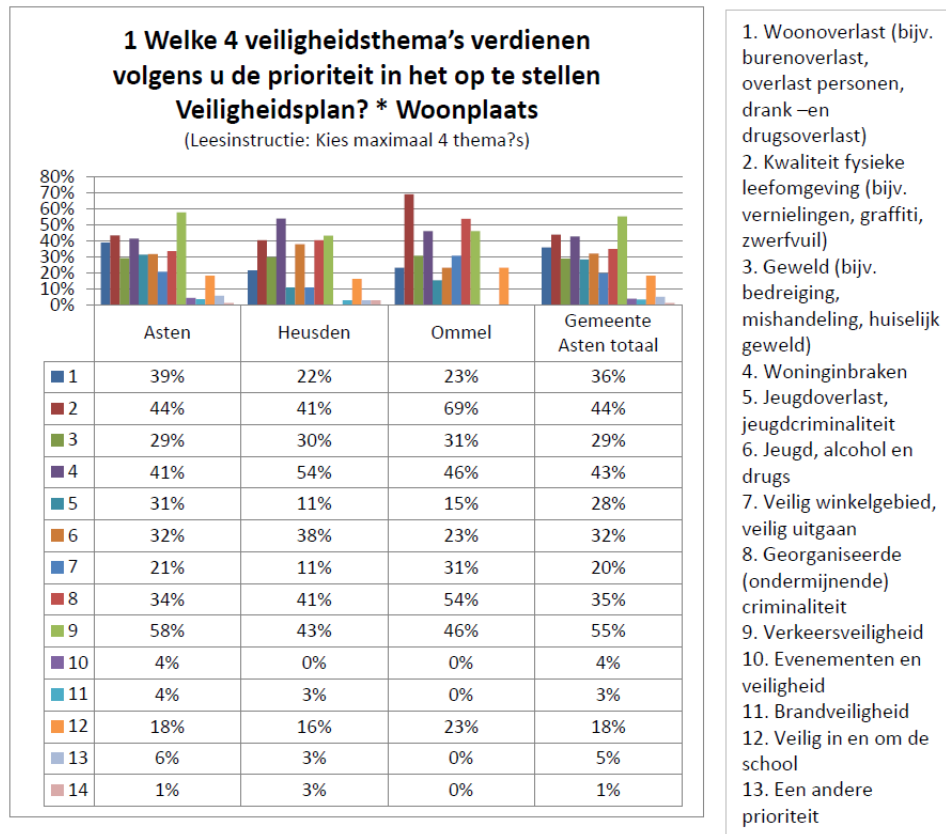
2.6 TipAsten

In de veiligheidsanalyse wordt met regelmaat verwezen naar de resultaten uit TipAsten. Via dit online burgerpanel kan iedereen die in Asten, Heusden of Ommel woont, meedenken over onderwerpen die leven in de lokale samenleving. Als aanvulling op de Veiligheidsmonitor hebben we onderzocht wat mensen bezig houdt en hoe er over veiligheid gedacht wordt. In totaal hebben 334 inwoners de vragenlijst ingevuld en vormt dit onderzoek zowel kwalitatief als kwantitatief een goede aanvulling op de Veiligheidsmonitor.

In figuur 3 is een grafische weergave te zien van de (volgens de inwoners van Asten) prioritair aan te pakken veiligheidsthema's. Naast een totaalbeeld is er ook een onderscheid gemaakt tussen de verschillende dorpskernen.

Een van de strategische uitgangspunten in deze beleidsperiode is het bevorderen van zelfredzaamheid. Met behulp van Tip-Asten zijn inwoners ook gevraagd op welk vlak zelf iets gedaan kan worden om het gevoel van veiligheid voor zichzelf en buurtgenoten te vergroten:

- 1- (Whatsapp) Buurtpreventie (64%)
- 2- Aanpassingen in- en om het huis (sloten, alarmsysteem, rookmelders etc.) (44%)
- 3- Mensen aanspreken op gedrag (43%)
- 4- gevoel van veiligheid hoeft niet vergroot te worden (22%)
- 5- Anders/Weet niet namelijk (11%)

Figuur 3 Prioritaire thema's TIP-Asten per woonplaats

Uit de bovenstaande figuur kunnen de volgende prioritaire aan te pakken veiligheidsthema's (volgens de inwoners van Asten) worden gedestilleerd:

1. Verkeersveiligheid (55%)
2. Kwaliteit Fysieke Leefomgeving (44%)
3. Woninginbraken (43%)
4. Woonoverlast (36%)
5. Georganiseerde (ondermijnende) criminaliteit (35%)
6. Jeugd, alcohol en drugs (32%)
7. Geweld (29%)
8. Jeugdoverlast, jeugdcriminaliteit (28%)

3. Strategische uitgangspunten

3.1. Strategische doelstelling

"Aan veiligheid werken we samen"

Veilig voelen, wonen, ondernemen en recreëren.

Doelstelling:

"Sturen op een solide en effectief veiligheidsbeleid, waarbij wordt samengewerkt tussen gemeenten, partners, en inwoners daar waar dat meer veiligheid oplevert".

Het Integraal Veiligheidsbeleid is gericht op:

- Recht op veiligheid en lichamelijke integriteit
- Minder criminaliteit en overlast
- Veiligheidsgevoel van burgers
- Zelfredzaamheid en samenredzaamheid
- Voorkomen en bestrijden van verstoringen van de openbare orde

3.2 Strategische uitgangspunten

In de Kadernota Integratie Veiligheid Peelland 2015-2018 werden de navolgende uitgangspunten gehanteerd:

- Voorkomen is beter dan genezen
- Aan veiligheid werken we samen
- Burgers betrekken en eigen verantwoordelijkheid
- Integere overheid
- We werken informatiegestuurd.

Op deze uitgangspunten wordt nog steeds (voort)gebouwd. De 'nieuwe' ontwikkelingen en strategische thema's die opgenomen zijn in het VNG Kernbeleid Veiligheid sluiten hier naadloos op aan. In de Kadernota IVB Asten 2019-2022 hanteren we deze strategische uitgangspunten om onze beleidsdoelen te (kunnen) bereiken.

3.2.1. Burgerparticipatie en wijk- en gebiedsgericht werken

Dit uitgangspunt wordt steeds belangrijker in het gemeentelijke beleid, onder meer als gevolg van de decentralisaties in het sociaal domein. Doelen daarvan zijn het 'in positie brengen' van de burger en versterking van zelfredzaamheid én samenredzaamheid. Daarvoor zijn nieuwe structuren gerealiseerd, zoals het Sociaal Netwerk en het Sociaal Team. Ook in het Veiligheidsbeleid is er een groeiend accent op dit uitgangspunt te zien. Dit geldt zowel voor de sociale als de fysieke veiligheid. Te denken valt aan buurtpreventie/Whatsapp-groepen of het project "brandveilig leven". De versterking van de gebiedsgebonden politiezorg, waarbij nabijheid, zichtbaarheid en aanspreekbaarheid van politie voor de burgers in de wijk centraal staat, sluit hierop aan.

3.2.2. Verbinding Zorg en Veiligheid

Een stevige verbinding tussen de domeinen van zorg en veiligheid binnen een gemeente draagt bij aan een optimale balans tussen preventie, zorg en repressie. Naarmate problemen complexer worden neemt de noodzaak van deze verbinding toe. Zorg- en veiligheidspartners werken samen aan keten-overstijgende maatschappelijke vraagstukken en bij complexe casuïstiek. Hierbij kan sprake zijn van overlast, vormen van geweld en/of criminaliteit.

Door de decentralisaties heeft de gemeente de regie over zowel veiligheid als zorg. Hierdoor is een effectieve inzet personen en gezinnen mogelijk, vaak is immers een meersporen-aanpak nodig met preventieve, curatieve en repressieve elementen. De gemeente kan nu de algehele regie voeren. De inzet van casusregisseurs en een integraal plan ("1 gezin 1 plan") ondersteunen de aansluiting op elkaar van instrumenten en ketens. Zelfredzaamheid en eigen kracht is immers niet voor iedere burger of ieder gezin weggelegd. In het AVE-model (Aanpak Voorkoming Escalatie in de Zorg -en veiligheidsketen) wordt deze gelaagdheid geborgd.

De AVE-aanpak is een landelijke programmatische aanpak en bedoeld als kapstok om duidelijkheid te creëren. De AVE-aanpak maakt duidelijk wie de regie (casus -en procesregie) heeft en wie operationeel en bestuurlijk verantwoordelijk is. De AVE-aanpak is in Asten geïmplementeerd.

Veiligheidsthema's binnen de vijf velden die raken aan Zorg en Veiligheid, zijn thema's zoals woonoverlast, overlast 'verwarde personen', huiselijk geweld en kindermishandeling en problematische jeugd/jongeren.

3.2.3. Verbinding Handhaving en Veiligheid

De gemeentelijke handhavers in de openbare ruimte (o.a. de BOA) vormen een belangrijk instrument in het gemeentelijke beleid op het snijvlak van leefbaarheid en veiligheid. De focus ligt nadrukkelijk niet alleen op handhaving en inzet van strafrechtelijke bevoegdheden, maar aspecten als 'gastheerschap', balans tussen preventie en repressie en een verbindende proactieve houding richting wijkprofessionals en bewoners zijn minstens zo belangrijk.

Juist in dat middengebied, op het snijvlak van leefbaarheid en veiligheid, beogen we een zo effectief mogelijke samenwerking met Politie. Dit vereist dat de operationele samenwerking en informatie-uitwisseling plaats vindt tussen beiden. Thema's waarop deze samenwerking effectief kan zijn, zijn onder andere (sociale) overlast, woonoverlast, jeugdoverlast en ondermijning.

3.2.4. Informatiepositie, intelligence

Veel gemeenten zetten stappen om hun informatiepositie voor het veiligheidsbeleid te versterken. Een belangrijk concept daarbij is 'intelligence'. Idee daarvan is dat het niet alleen gaat om het verzamelen en vastleggen van de verschillende soorten informatie maar juist ook om het combineren daarvan en duiden van patronen en dwarsverbanden.

Intelligence heeft veel voordelen: duidelijk kan worden hoe effectief een lopende aanpak is, welke nieuwe of 'verergerde' bedreigingen er zijn, op welke specifieke plekken (hotspots) binnen de gemeente intensivering van de aanpak nodig is. Het toepassen van intelligence is complex en vereist dat er gedoseerd en stapsgewijs te werk wordt gegaan vanuit een duidelijke behoefte, zoals bijvoorbeeld bij de aanpak van ondermijnende criminaliteit. Belangrijk aandachtspunt is het onderwerp privacy in de huidige ontwikkelingen rond intelligence.

3.3. Strategische partners en samenwerkingsverbanden

Bij de ontwikkeling en de uitvoering van het Integraal Veiligheidsbeleid heeft de gemeente de regierol. De gemeente zorgt voor afstemming met veiligheidspartners, zoals Politie, Openbaar Ministerie, het Zorg –en Veiligheidshuis en de Veiligheidsregio. Voor het thema ondermijning wordt er samengewerkt binnen het RIEC. Ook andere partners worden betrokken, zoals zorgpartners, scholen, woningcorporaties, burgers en ondernemers.

3.4 Flankerend beleid

Het Integraal Veiligheidsbeleid kent tal van verbindingen met ander gemeentelijk beleid. Beleid op terreinen zoals zorg en welzijn, jeugd, participatie, wonen, inkomen, verkeer en handhaving. Bij een aantal thema's zijn bestanddelen van de aanpak (primair) onderdeel van ander beleid. Dit is inherent aan het integraal veiligheidsbeleid, zowel aspecten van preventie, curatie en repressie hebben effect op het veiligheidsbeeld.

3.5 Toekomstvisie Asten2030

In de toekomstagenda Asten 2030 zijn 4 majeure maatschappelijke opgaven specifiek genoemd en uitgewerkt:

- Transformatie buitengebied
- Vitale kernen
- Centrumontwikkeling
- Duurzaamheid

Een randvoorwaardelijke (5de) opgave is de andere manier van werken, samen met inwoners en partners (burgerparticipatie). Met de totstandkoming van de Kadernota IVB hebben we door middel van een uitgebreide veiligheidsanalyse (Veiligheidsmonitor, interne –en externe partners, maatschappelijk middenveld en burgerplatform Tip Asten) aan de voorkant invulling gegeven aan deze 5de opgave.

De prioriteiten en strategische uitgangspunten in deze Kadernota IVB, maar ook de going concern thema's dragen bij aan de (overige) maatschappelijke opgaven zoals benoemd in de Toekomstagenda. Voorbeelden zijn ondermijning i.r.t. VAB's en vitale kernen i.r.t. veilige woon –en leefomgeving. Met het opstellen van het Uitvoeringsprogramma wordt deze invulling verder ondersteund.

4. Prioriteiten

Door te prioriteren wordt focus aangebracht. De prioriteiten zijn bij voorkeur niet te 'eng' gedefinieerd, zodat er in opeenvolgende uitvoeringsplannen passende, precieze keuzes kunnen worden gemaakt op basis van het actuele veiligheidsbeeld. Door de snel veranderende maatschappij is het noodzakelijk dat alle veiligheidspartijen flexibel kunnen inspelen op actuele veiligheidsproblemen, trends en ontwikkelingen.

4.1 Veilige woon- en leefomgeving

De woonomgeving moet de plek zijn waar onze inwoners zich thuis en veilig voelen. Een verstoring van dit gevoel heeft een grote impact op de levens van de bewoners. Sociale overlast, zoals woonoverlast, overlast verwarde personen of drugsoverlast hebben een negatief effect op het veiligheidsbeeld en het veiligheidsgevoel van onze burgers.

Woonoverlast, complexe (overlast) casuïstiek/(multi) probleem gezinnen/personen

Bij het creëren van een veilige woonomgeving spelen de strategische thema's een belangrijke rol om bestendige oplossingen te bewerkstelligen wanneer zorg –en veiligheidsproblemen zich voordoen in de wijk. Multidimensionele vraagstukken vragen om de inzet van meerdere professionele gebieden en is noodzakelijk bij een samenhangende aanpak van complexe problematiek. Samenhang behoeft samenwerking. Hierop wordt verder geïntensiveerd. Bijvoorbeeld door (keten)samenwerking rondom verwarde personen en de Aanpak Voorkoming Escalatie (AVE), een integrale programmatische aanpak, die structuur biedt voor op –en afschalen, regie en operationele en bestuurlijke verantwoordelijkheid. AVE is een instrument met als doel om een dreigende escalerende situatie te voorkomen, te beperken en/of te beëindigen. AVE beoogt complexe domeinoverstijgende problematiek te reduceren, stagnerende samenwerking en ineffectiviteit te voorkomen en/of de effectiviteit van de gekozen aanpak scherp te houden. Wanneer opgeschaald wordt vanuit het Sociaal Team Asten naar IVB/OOV kan het Zorg –en Veiligheidshuis adviseren of tijdelijk de procesregie overnemen middels een Casus Op Maat (COM) of een Persoonsgerichte systeem Aanpak (PGA).

Personen met verward gedrag

Beleidsmatig wordt de verbinding gelegd met het Sociaal Domein inzake de aanpak rondom personen met verward gedrag en de Wet verplichte GGZ (2020).

Drugsoverlast

Drugsoverlast en dealen heeft een negatief effect op de sociale kwaliteit van de woonomgeving. Criminele netwerken kunnen opereren in woonwijken voor het opzetten van wietplantages. Deze vormen van criminaliteit raken burgers (in)direct en moeten bestreden worden.

Fysieke woonomgeving

Fysieke overlast zoals verloedering, zwerfvuil en gemeentelijk onderhoud draagt bij aan een verminderd gevoel van prettig wonen en veiligheid. De regie ligt doorgaans niet bij het Beleidsterrein Openbare Orde en Veiligheid ligt, maar bij het team Ruimte en/of team UDAS. In het uitvoeringsprogramma kan deze verbinding worden gelegd.

High Impact Crimes

HIC feiten zoals woninginbraken, mishandeling, bedreiging en (huiselijk) geweld hebben zeer grote impact op het veiligheidsgevoel van inwoners en schenden het recht op veiligheid en lichamelijke integriteit. Daarom wordt de bestrijding van High Impact Crimes blijvend geprioriteerd. Deze vormen van criminaliteit raken burgers direct en moeten bestreden worden. Ook de inzet op preventie (zoals voorlichting, buurtpreventie/Whatsapp-groepen) wordt voortgezet.

Veilig Buitengebied

In de aanpak van ondermijning (prioriteit 4.3) wordt op het buitengebied extra focus gelegd.

4.2. Jeugd en veiligheid

Veiligheidsvraagstukken in relatie tot jeugd staan in dit veld centraal. Uit de veiligheidsanalyse komt duidelijk naar voren dat het belangrijk gevonden wordt om op jonge leeftijd te interveniëren zodat toekomstige problemen mogelijk voorkomen kunnen worden.

Jeugdoverlast

Jeugdoverlast door jeugd en jeugdgroepen heeft een negatief effect op het veiligheidsbeeld en het veiligheidsgevoel van onze burgers. De openbare orde kan worden verstoord door overtreding van

voorschriften uit de APV of misdrijven zoals vernieling, maar ook door schending van de maatschappelijke zorgvuldigheidsnorm zoals hinder en intimiderend groepsgedrag.

Binnen het Jeugd in Beeld overleg (JIB) wordt door middel van een integrale aanpak (gemeente/BOA, politie, Onis jongerenwerk, wijkondersteuner en bewoners) situatiegericht en preventief opgetreden tegen overlast veroorzakende jongeren. Op straat geldt het adagium: "regels naleven, eigen verantwoordelijkheid én kansen bieden". Het blijft een thema dat met prioriteit moet worden opgepakt als het zich in een wijk voordoet. De samenwerking wordt wanneer nodig verstevigd en/of er wordt opgeschaald naar regievoering Veiligheid.

Jeugdcriminaliteit/Individuele risicojongeren

Naast de groeps –en gebiedsgebonden aanpak bij jeugdoverlast is er ook een derde spoor van belang: de individuele aanpak. Het is van belang dat de verbinding met het Sociaal Team Asten c.q. de casusregisseur wordt gelegd wanneer een risicojongere overlast veroorzaakt in de publieke ruimte. Hierbij blijft ook een goede afstemming en samenwerking tussen de Gecertificeerde Instellingen Jeugdbescherming en Jeugdreclassering (GI's: William Schrikker Groep, Jeugdbescherming Brabant, Jeugd Veilig Verder en het Leger des Heils) en de lokale partijen erg belangrijk. In 2016 en 2017 is extra aandacht besteed aan de samenwerking op het gebied van Jeugd en Veiligheid (zowel op beleidsniveau als uitvoerend niveau). Door de implementatie van AVE kan de samenwerking tussen Zorg en Veiligheid, zowel voor jeugd als volwassenen, de komende jaren verder worden geborgd en geoptimaliseerd. Wanneer opgeschaald wordt vanuit het Sociaal Team naar IVB/OOV kan het Zorg –en Veiligheidshuis adviseren of tijdelijk de procesregie overnemen middels een Casus Op Maat (COM) of een Persoonsgerichte systeem Aanpak (PGA). De samenwerking met het Zorg –en Veiligheidshuis inzake de Persoonsgerichte Aanpak (PGA) bij kopstukken van jeugdgroepen of HIC wordt voortgezet.

Jeugd, alcohol en drugs

Aanpak drank –en drugs (gebruik en overlast) is al enige jaren een belangrijk aandachtspunt binnen de diverse beleidsterreinen. Dealen van drugs heeft een negatief effect op het veiligheidsgevoel van onze burgers. Wanneer zich dit voordoet (binnen het JIB) dient hiertegen worden opgetreden. Een maatschappelijke ontwikkeling die extra aandacht vraagt is het alcoholgebruik van jongeren < 18 jaar en de normalisering van drugsgebruik. Op Oost-Brabant niveau is een projectplan "Drugs, die kunnen we hier niet gebruiken" gepresenteerd met als hoofddoel het tegengaan van normalisering van drugsgebruik. Lokaal werken gemeenten Asten en Someren samen vanuit het Lokaal Gezondheidsbeleid in de aanpak van preventie op gebruik van Alcohol en Drugs. In het jaarverslag Handhaving gemeente Asten 2017 is opgenomen dat er een Preventie –en Handavingsplan Alcohol wordt opgesteld, waarin inzichtelijk wordt gemaakt welke acties worden ondernomen om alcoholgebruik, met name onder jongeren, te voorkomen. Een integrale gemeentelijke visie en aanpak, alsmede samenwerking met Politie is hier wenselijk.

Social media, cyber en Sexting

Jeugd en veiligheid is ook gericht op bescherming van jeugdigen voor nieuwe risico's en nieuwe vormen van criminaliteit (bv. in de digitale wereld zoals sexting, cyberpesten of hacken). Deze nieuwe digitale vormen van jeugdoverlast en –criminaliteit zal in Peelsamenwerking worden opgepakt (prioriteit 4.5 Informatieveiligheid, inclusief cybercrime en cybersecurity).

4.3 Ondernijning

Al in de Kadernota Integratie Veiligheid Peelland 2015-2018 is dit thema als speerpunt van beleid opgenomen. Dat blijft de aankomende jaren ook zo; landelijk, provinciaal, regionaal en lokaal. De Peelgemeenten trekken hierin samen op, samen met (veiligheids)partners als politie, openbaar ministerie en belastingdienst. De aanpak is een breed ingezette en ambitieuze beweging. Van de gemeenten wordt, op basis van hun taken en bevoegdheden, een inhoudelijke en regie-voerende bijdrage in de samenwerking verwacht. Niet meedoen is geen optie meer. Daarmee wordt een gemeente, en de opgezette keten, kwetsbaar.

Gemeenten, ook Asten, zijn zich meer bewust geworden van de nieuwe rol en taak die zij hebben. Deze bewustwording geldt zowel bestuurlijk als ambtelijk. Dit brengt (nieuw) werk met zich mee. Het is zaak om de komende beleidsperiode de kwalitatieve en kwantitatieve gemeentelijke inbreng die in de aanpak nodig is op peil te houden/brengen. De focus bij de aanpak van ondernijmende criminaliteit ligt op hennepcultuur, synthetische drugs, mensenhandel en het buitengebied.

Gerelateerd aan mensenhandel kan in het uitvoeringsprogramma de verbinding worden gelegd met de Wet regulering prostitutie en bestrijding misstanden sexbranche (Wrp).

4.4 Verkeersveiligheid

Verkeersveiligheid heeft betrekking op de veiligheid van verkeer voor verkeersdeelnemers in het algemeen, voor specifieke doelgroepen en in bepaalde gebieden (woongebied, scholen, winkelgebied e.d.). Deze veiligheid wordt beïnvloed door fysieke factoren (infrastructuur) en het rijgedrag van verkeersdeelnemers. Onderscheiden kunnen worden objectieve verkeersveiligheid, subjectieve verkeersveiligheid en verkeer- en parkeeroverlast.

Het thema Verkeersveiligheid komt uit de veiligheidsanalyse naar voren als meest prioritaire thema volgens de inwoners van Asten. De mate van overlast is in vergelijking met andere thema's hoog en de aanpak 'te hard rijden' wordt net zoals vier jaar geleden als hoogste prioriteit gezien. Ook is de ligging van de A67 een zorg; hierbij ligt ook een dwarsverband met het thema 'Externe Veiligheid' (vervoer van gevaarlijke stoffen). Een repressieve aanpak, verkeershandhaving op hard rijden (snelheidscontroles), is deze beleidsperiode een belangrijk aandachtspunt.

De lead voor het prioritaire thema verkeersveiligheid ligt bij het team Ruimte. In het uitvoeringsprogramma IVB zal deze verbinding worden gelegd. Naast verkeershandhaving is ook het strategisch thema zelfredzaamheid en samenredzaamheid (elkaar aanspreken op gedrag) een belangrijk uitgangspunt (bijv. bij parkeeroverlast).

4.5 Radicalisering

Het is een thema wat Regionaal is geprioriteerd en via het Veiligheidsplan Peelland wordt verbonden met het lokale IV-beleid. Samenwerking op dit thema vindt plaats binnen het Convenant persoonsgerichte aanpak voorkoming radicalisering en extremisme Oost-Brabant. Radicalisering en extremisme vergen specifieke expertise; de beleidsrichting ten aanzien van radicalisering en extremisme wordt binnen Oost-Brabant uitgezet door de Programmaraad maatschappelijke onrust, radicalisering en polarisatie. Afgelopen jaar zijn versterkingsgelden deskundigheidsbevordering ingezet en lokaal hebben diverse eerstelijns (welzijns)medewerkers een (basis)training gevolgd.

De Peelgemeenten continueren hun samenwerking op dit vlak, waarbij gemeente Helmond een voortrekkersrol invult. Voor de aanpak van signalen en mogelijke casuïstiek wordt gewerkt volgens een bestaand proces waarin het Zorg- en Veiligheidshuis een belangrijke rol heeft (weegtafel signalen en casuïstiek/COM). Eerstelijnsmedewerkers kunnen een beroep doen op het meldpunt radicalisering Peelland en lokaal bij OOV. Het Platform JEP (Jeugd preventie Extremisme en Polarisatie) ondersteunt met kennis, advies en handelingsperspectieven.

4.6 Informatieveiligheid, cybercrime en cybersecurity

Gemeenten zijn, net als andere (overheids-)organisaties, kwetsbaar als het gaat om de (digitale) dienstverlening - met name het veilig/beveiligd uitvoeren van deze dienstverlening - en het beheer van persoonsgegevens (informatieveiligheid). Als de overheid de digitale beveiliging hiervan niet voldoende kan borgen, is het vertrouwen in de overheid in het geding. Ook kan het de fysieke veiligheid van burgers en organisaties in gevaar brengen.

Cybercrime en cybersecurity is een thema wat Regionaal is geprioriteerd en via het Veiligheidsplan Peelland wordt verbonden met het lokale IV-beleid. Cybercrime is een steeds groter wordend probleem. Bewustwording rondom dit onderwerp is groeiende. Cybercrime en cybersecurity vergen specifieke expertise; die is bij de gemeenten beperkt voorhanden. Gemeenten in Peelland stemmen af over hun rol en komen waar mogelijk tot een gezamenlijke aanpak. Ook dient oog te zijn voor de meest kwetsbare groepen binnen onze samenleving, zoals jeugd en ouderen.

Social media en Sexting

Jeugd maakt massaal gebruik van social media. Sexting is een term die de laatste jaren zijn intrede heeft gedaan. Het gaat hier om het maken en via social media versturen van sexueel getinte berichten. Daarbij gaat het steeds vaker om sexueel getinte beeldopnamen.

Social media en sexting is opgenomen in het Veiligheidsplan Peelland via het regionale thema cybercrime. De komende beleidsperiode zal binnen de Peelsamenwerking worden geïnvesteerd in het versterken en intensiveren van de ketensamenwerking. Het doel is om in samenwerking met onder meer politie, jongerenwerk en (middelbare) scholen te komen tot een integrale werkwijze voor specifieke digitale risico's voor jongeren in Peelland. Jongeren lopen (bovengemiddeld) risico om slachtoffer te worden van sexting, internetpesten of grooming (zedencriminaliteit).

Binnen het schoolveiligheidsoverleg met het Varendonck College kan dit thema worden opgepakt. De verbinding tussen de scholen en de politie is van belang, om (ook) vanuit vroegsignalering en preventie goed samen te kunnen werken en de juiste ondersteuning te bieden. Vanaf 2017 sluiten de wijkagenten aan bij de zorgoverleggen op de meeste basisscholen.

5 Going concern

Naast prioritaire thema's onderscheiden we 'going concern' thema's. Deze thema's zijn eveneens van strategisch belang in ons veiligheidsbeleid maar behoeven geen bijzondere doorontwikkeling of intensivering. In dit hoofdstuk werken we deze thema's verder uit. We belichten de hoofdlijn van de aanpak en de doelstelling.

5.1 Bedrijvigheid en Veiligheid

5.1.1 Veilig Winkelgebied

In winkelgebied kunnen zich verschillende vormen van onveiligheid voordoen. Het gaat bijvoorbeeld om winkeldiefstal, zakkenrollerij en overvallen maar ook om jongerenoverlast, vernielingen, fietsen en bromfietsen in voetgangersgebied en de mate van brandveiligheid van de winkelpanden. Daarnaast kunnen zwerfvuil en andere tekenen van verloedering tot subjectieve onveiligheid leiden. Uit de analyse is gebleken dat het aantal (geregistreerde) winkelinbraken en winkeldiefstallen beperkt is. De overige vormen van onveiligheid gerelateerd aan dit thema komen terug in andere veiligheidsthema's en daarom wordt 'Veilig Winkelgebied' niet apart geprioriteerd.

5.1.2 Veilig Bedrijventerrein

Onveiligheid op bedrijventerreinen kent zowel sociale als fysieke aspecten: bedrijfsinbraak, diefstal, overvallen en vernieling aan de ene kant en aan de andere kant inrichting en onderhoud van de terreinen, verkeersveiligheid en brandveiligheid. Ook kunnen zich illegale bewoning en drugsdelicten als hennepplantages voordoen. Het aantal diefstallen c.q. inbraken in bedrijven is beperkt en de overige veiligheidsaspecten komen terug in overige veiligheidsthema's.

Al geruime tijd werken de ondernemersverenigingen in Asten, Someren en Deurne samen op het gebied van beveiliging. Via de stichting CP-DAS wordt er middels surveillancediensten gezorgd voor criminaliteitspreventie bij aangesloten bedrijven. In 2009 is de 'Visie bedrijventerreinen Asten en Someren 2009-2023' ontwikkeld. In deze visie hebben de gemeenten Asten en Someren tezamen met het georganiseerde bedrijfsleven in Asten en Someren een gezamenlijk ambitieniveau neergelegd voor de bedrijventerreinen in Asten en Someren.

5.1.3 Veilig Uitgaan

Uitgaansvoorzieningen hebben enerzijds een positief effect op de veiligheid: het culturele en sociale klimaat varen er wel bij. Ook zijn er economische voordelen. Maar er kunnen zich ook veiligheidsproblemen rond uitgaansvoorzieningen voordoen, zoals geweld, overlast en vernielingen. Naast de relatie tussen de aanwezigheid van (nacht)horeca en veiligheidsproblemen, is er ook een relatie met incidenten rondom alcohol- en drugsgebruik. Het gevoel van onveiligheid en de meldingen van horeca gerelateerde overlast zijn beperkt in de gemeente Asten. Het is van belang om dit prestatieniveau de komende jaren te behouden.

5.1.4 Veilige evenementen

Evenementen, zeker de grootschalige, kunnen behoorlijke veiligheidsrisico's opleveren. Het is aan de organisator om voorwaarden voor de veiligheid te realiseren en aan de gemeenten om te faciliteren, de juiste voorschriften te stellen en die (waar nodig) te handhaven. De risico's zijn onder andere gelegen in (geluids)overlast, brandveiligheid, het uitbreken van paniek in menigten, verstoring van de openbare orde en crisisbeheersing. Risico's komen in algemene zin ook terug in andere veiligheidsthema's. Het gevoel van onveiligheid en de meldingen van overlast op het gebied dit thema zijn beperkt en wordt door de inwoners van Asten niet als prioriteit gezien.

5.1.5 Veilig toerisme

Toerisme is voor de gemeente van economisch belang, maar de extra bedrijvigheid door de toestroom van toeristen kan ook zorgen voor (meer) overlast en/of illegale bewoning. Grote recreatieparken, zoals bijvoorbeeld vakantiepark Prinsenmeer, zorgen gedurende de zomermaanden door de toestroom van toeristen voor extra inzet. Daarnaast kunnen vakantieparken door bijvoorbeeld economische terugval vatbaar worden voor ongewenste ontwikkelingen. Dit kan resulteren in veiligheids- en leefbaarheidsproblemen. In het Uitvoeringsprogramma kan de aandacht hiervoor worden geborgd.

5.2 Fysieke Veiligheid

De nieuwe Omgevingswet (verwachte inwerkingtreding in 2021) betekent een verdere bundeling en vereenvoudiging van het omgevingsrecht. Het versterkt de balans tussen het benutten en beschermen van de fysieke leefomgeving. Door de vele raakvlakken met veiligheid (onder meer brandveilig gebruik) is stevige aandacht voor veiligheid in de verplichte omgevingsvisie van de gemeente van belang. De omgevingsvisie, een van de gemeentelijke kerninstrumenten, wordt komend jaar opgesteld.

Om te helpen een visie te vormen over veiligheid heeft de Veiligheidsregio Brabant Zuidoost (VRBZO) kernwaarden geformuleerd. De kernwaarden vormen input voor de omgevingskwaliteit 'veilige fysieke leefomgeving'. Het zijn (ontwerp)principes of de kaders waarmee de fysieke leefomgeving zo veilig mogelijk kan worden ingericht. In het Omgevingsplan kunnen daar vervolgens planregels en omgevingswaarden aan gekoppeld worden. Op basis van deze kernwaarden wordt veiligheid een thema waarover aan de voorkant wordt nagedacht:

- Samen werken aan een veiligere leefomgeving
- Afstand tot risico's vergroot de veiligheid
- Bebouwing en omgeving bieden bescherming
- Gebouwen en gebieden zijn snel en veilig te verlaten
- De omgeving maakt snel en effectief optreden van hulpdiensten mogelijk
- Iedereen is bekend met de risico's en weet hoe te handelen als het mis gaat

5.2.1 Brandveiligheid

Dit thema heeft enerzijds betrekking op de ontwerptechnische en gebruikstechnische brandveiligheid van bepaalde soorten gebouwen (zoals woongebouwen en gebouwen met horecabestemming) en anderzijds op de voorwaarden voor effectieve repressie (bestrijding van incidenten). Om de brandveiligheid te borgen zien gemeente en brandweer toe op proactie en preventie en geeft zij voorlichting aan doelgroepen (maatschappelijke awareness en betrokkenheid). Daarnaast prepareert de brandweer zich op de bestrijding (repressie) van branden.

De 21 Zuidoost-Brabantse gemeenten hebben hun taken op het gebied van brandweezorg, geneeskundige hulpverlening, rampenbestrijding en crisisbeheersing uitbesteed aan VRBZO; dit is vastgelegd in een gemeenschappelijke regeling. Uit de veiligheidsanalyse blijkt dat inwoners van Asten brandveiligheid niet direct als prioriteit zien. Enerzijds kan dit betekenen dat het gevoel bestaat dat dit goed geregeld is, anderzijds is er meer bewustzijn over dit onderwerp nodig.

Onder de noemer 'brandveilig leven' worden activiteiten ontplooid die de veiligheid in de directe leefomgeving verbeteren. De aanpak van brandveiligheid richt zich nadrukkelijk op risicobewustzijn en woongedrag van burgers. VRBZO ontwikkelt en implementeert methoden en programma's die het veiligheidsbesef en de handelingsbekwaamheid van de burger vergroten. Voor de lokale overheid is het zaak om aan de voorkant verbindingen te leggen met andere beleidsterreinen zoals vergunningenbeleid, toezicht- en handhavingsbeleid, omgevings- en ruimtelijk beleid. Hiermee is het mogelijk om goed te sturen op de inzet van de Veiligheidsregio.

5.2.2 Rampenbestrijding

Gemeenten hebben een algemene zorgplicht voor hun bevolking. In het bijzonder hebben zij dat tijdens rampen en crises. De gemeente heeft dan een essentiële rol in de crisisbeheersing. Gemeenten zijn vaak vanaf het eerste moment uitvoerend betrokken bij een ramp of crisis, bijvoorbeeld als het gaat om crisiscommunicatie, het opvangen van betrokkenen en het informeren van verwanten. Nadat de hulpverleningsdiensten klaar zijn met hun werkzaamheden liggen er voor de gemeenten vaak nog taken, zoals het toezien op het opruimen van asbest, het begeleiden van onderzoeken en het afhandelen van schade.

Het geheel van de gemeentelijke rampenbestrijdings- en crisisbeheersingstaken noemen we Bevolkingszorg. Een groot aantal processen is sinds 2013 regionaal ingevuld, de organisatie staat en Bevolkingszorg wordt gezien als een volwaardige partner binnen de Veiligheidsregio. Het is nu tijd om de volgende stap te zetten. Dit is nodig om aansluiting te houden bij de maatschappelijke veranderingen. Alleen door met de veranderingen mee te gaan kan bevolkingszorg ook in de toekomst een volwaardige partner zijn binnen de Veiligheidsregio en een bijdrage blijven leveren aan een veilige samenleving. Hiervoor is het nodig om de organisatie en uitvoering van de bevolkingszorgprocessen verder te optimaliseren.

In 2019 wordt een plan opgeleverd waarin deze doorontwikkeling van bevolkingszorg zal worden vormgegeven. Dit is een van de uitvloeiselen van de bestuurlijke visie op crisisbeheersing. Aanleiding voor deze vernieuwde visie zijn de veranderende en verhoogde eisen die in de afgelopen jaren aan de crisisbeheersing worden gesteld.

5.2.3 Externe Veiligheid

Bij dit thema staan de risico's van gevaarlijke stoffen centraal. Gevaarlijke stoffen worden opgeslagen en/of bewerkt in inrichtingen en vervoerd via weg, water, spoor, lucht en buisleidingen.

Te onderscheiden zijn het 'groepsrisico' (GR) en het 'plaatsgebonden risico' (PR). In beide gevallen gaat het om de 'naar buiten gerichte' (ofwel externe) veiligheidsrisico's van de gevaarlijke stoffen. Net als in de vorige beleidsperiode blijft het van belang om inzet te plegen op het toelichten van vigerend beleid en genomen maatregelen, in verband met het veiligheidsgevoel. Sommige bewoners voelen zich onrustig over potentiële gevaren, maar overzien niet wat er al wordt gedaan om risico's in te dammen. Mogelijke onrust moet waar mogelijk worden weggenomen.

In het beginstadium van nieuwe lokale ruimtelijke ontwikkelingen is het van belang om dit thema mee te wegen en adviseurs van de Veiligheidsregio te betrekken in de vooroverlegfase. Afhankelijk van de afstand en aanwezigheid van het aantal (kwetsbare) personen, wordt een standaard of maatwerkadvies gegeven. Met de komst van de nieuwe omgevingswet zullen een aantal definities veranderen, maar het doel om (kwetsbare) personen zo ver en zo veilig mogelijk van een risicobron te situeren, blijft ongewijzigd. In het uitvoeringsprogramma kan de verbinding met het Ruimtelijk domein worden gelegd.

5.3 Integriteit en Veiligheid

5.3.1. Veilige Publieke Taak

Werknemers met een publieke taak kunnen geconfronteerd worden met agressie en geweld bij het uitoefenen van hun taak. Denk aan verpleegkundigen, politiemensen, gemeentelijke handhavers, leraren of medewerkers van gemeenteloketten. Maar ook politieke ambtsdragers zoals raadsleden, burgemeesters en wethouders. De maatschappelijke omgeving kan zich intimiderend, bedreigend of gewelddadig opstellen. Dit is onacceptabel, om meerdere redenen. Het functioneren van de man of vrouw zelf wordt erdoor beïnvloed, de uitvoering van publieke taken heeft ervan te lijden en bij gedogen van het geweld groeit de 'onaantastbaarheid' van daders. Agressie en geweld tegen werknemers met een publieke taak hebben een ondermijnend effect op de overheid en moeten stevig aangepakt en zoveel mogelijk voorkomen worden. Bij dit thema is ook een duidelijke relatie met het prioritaire thema ondermijning te zien.

Als randvoorwaarde voor de eigen organisatie is een blijvende actualisatie van agressieprotocollen van belang.

5.3.2. Ambtelijke en bestuurlijke integriteit

Schending van integriteit kan samenhangen met belangenverstrengeling maar ook het gevolg zijn van (onbewust) onzorgvuldig lopende processen. In dit laatste geval ontstaat de integriteitschending min of meer 'per ongeluk'. Integriteitschendingen kunnen gevolgen hebben voor de lokale veiligheid. De gemeente Asten gebruikt de volgende definitie voor integriteit:

'De mate waarin de overheid zich - in contacten - oprecht, onkreukbaar en rechtschapen gedraagt. Het gaat er daarbij om dat de ambtenaar zich zo gedraagt dat hij het ambt niet in diskrediet brengt en dat hij ten opzichte van iedere burger, organisatie of instelling vrij blijft staan en zich zonder verplichtingen voelt'.

De richtlijnen, omschreven in de gedragscode en de procedure integriteitsbeleid, geven niet per definitie regels die rechtskracht hebben en zijn met opzet niet overal even concreet. Tussen zaken die gewoon moeten kunnen en zaken die absoluut niet kunnen zit een grijs gebied. De gedragscode geeft enige richtlijnen voor dit grijze gebied. Het gaat bij integriteit om houding en gedrag en dat laat zich niet vastleggen in een 'dichtgespijkerd' beleid. Het integriteitsbeleid bevat zowel normen over hoe in een bepaalde situatie te handelen als regels over procedures die moeten worden gevolgd. Sleutelwoorden bij integriteit zijn: eerlijk, betrouwbaar en onomkoopbaar. Dit kan alleen in een open cultuur waarin zaken bespreekbaar en controleerbaar zijn.

Op landelijk niveau is een pakket aan acties en maatregelen ter versterking van de integriteit van het lokaal bestuur aangekondigd. Voor een groot deel zouden die in 2019 al hun beslag moeten krijgen. Dit zijn maatregelen omtrent belangenverstrengeling, integriteitstoetsen en een verscherpte screening van (waarnemend en loco-) burgemeesters.

6. Organisatorische borging

6.1 Kadernota IVB

Met de u voorliggende kadernota IVB wordt de gemeenteraad in staat gesteld om de kaders voor het veiligheidsbeleid vast te stellen. De basis wordt gelegd in een lokaal gemeentelijk veiligheidsplan. Op deze manier krijgt specifieke gemeentelijke problematiek de juiste ruimte en aandacht. Daar waar samenwerking meerwaarde oplevert wordt samengewerkt op Peel –en/of Oost-Brabant schaal. Het IVP Peelland en het RVP Oost-Brabant maken integraal onderdeel uit van de Kadernota Integraal Veiligheidsbeleid gemeente Asten 2019-2022.

6.2 Uitvoeringsprogramma

De raad stelt de kaders van het beleid vast, het college is verantwoordelijk voor het uitvoeringsprogramma. Het uitvoeringsprogramma geeft invulling aan de kaders. Hoe, wanneer, met wie gaan we de prioriteiten vertalen naar de praktijk. De raad neemt kennis van dit programma en wordt periodiek op de hoogte gehouden van de voortgang. Eenzelfde werkwijze geldt voor het Veiligheidsplan Peelland.

6.3 Monitoring en verantwoording

De beleidscyclus veiligheid bestaat uit de volgende onderdelen:

- Het Integraal Veiligheidsbeleid wordt eens in de vier jaar opgesteld;
- Er wordt een uitvoeringsprogramma opgesteld;
- Er wordt periodiek gerapporteerd over de voortgang van het uitvoeringsprogramma;
- De uitvoering loopt permanent door en wordt, waar noodzakelijk, bijgestuurd.

We volgen de ontwikkelingen op de prioritair gestelde thema's, maar ook de going concern thema's worden gevolgd. Dit doen we aan de hand van de Kadernota en het uitvoeringsprogramma.

6.4 Bestuurlijke en ambtelijke borging IVB

IV-beleid

De gemeenteraad stelt het gemeentelijke IV-beleid vast vanuit zijn kaderstellende rol. De Driehoek Peelland van burgemeesters, Officier van Justitie en basisteamchef van de politie heeft geen formele rol bij deze besluitvorming. Het gemeentelijke IV-beleid wordt wel behandeld in de Driehoek omdat veel keuzes in het IV-beleid raken aan inzet van politiecapaciteit. De besluitvorming daarover is wél een belangrijke bevoegdheid van de Driehoek. Consensus over gemeentelijke integrale veiligheidsplannen en het Veiligheidsplan Peelland legt een goede basis voor latere (operationele) besluitvorming in de Driehoek.

Gemeentesecretarissen

De gemeentesecretarissen van de gemeenten in de Peel voeren periodiek overleg. Het thema Integrale Veiligheid staat vast op de agenda. Het gaat dan met name over veiligheidsthema's waarin op Peelniveau wordt samengewerkt, bijvoorbeeld de aanpak van ondermijnende criminaliteit. De Peelgemeenten rapporteren elk voor zich over de voortgang van het gemeentelijke integrale veiligheidsbeleid. Daarin wordt zoveel als mogelijk geïntegreerd aangegeven hoe de realisatie van het gezamenlijke IV-beleid vordert. Het Secretarissenoverleg Peel is nauw betrokken bij de coördinatie op de samenwerking in Peelverband.

Ambtelijke organisatie

Een integrale aanpak van het veiligheidsbeleid vergt een gemeentelijke organisatie die daarop is ingesteld. Tijdens het congres van Gemeentesecretarissen inzake veiligheid in september 2013, zijn een aantal procesindicatoren gedefinieerd, aangevuld met een aantal punten rond de Peelsamenwerking. Op deze indicatoren wordt nog steeds (voort)gebouwd:

- Veiligheidsbeleid is facetbeleid en loopt door alle sectoren van de gemeentelijke organisatie heen. Daarom wordt binnen elke gemeente georganiseerd dat er een goede afstemming plaats vindt met alle afdelingen die een bijdrage leveren aan het veiligheidsbeleid.
- Er wordt (lokaal of intergemeentelijk) voldoende aandacht, kennis en regievermogen georganiseerd om de gemeentelijke veiligheidstaken integraal aan te pakken.
- De veiligheidsorganisatie van de gemeente is op adequaat niveau uitgerust en veiligheid is op een gezaghebbende wijze gepositioneerd.
- Het gemeentelijk integriteitsbeleid wordt regelmatig geactualiseerd; bestuurders en ambtenaren zijn weerbaar tegen druk en beschermd tegen bedreiging.
- De gemeente doet actief mee aan intergemeentelijke samenwerking op het gebied van integrale veiligheid.
- De driehoek wordt vanuit de gemeente(n) voldoende ondersteund; op alle gewenste niveaus zijn er voldoende ambtelijke contacten met Politie en OM.
- Voor de uitvoering van de gezamenlijke doelen en resultaten wordt tussen de

Peelgemeenten in een ambtelijke werkgroep samengewerkt.

De gemeenten in Peelland worden voor hun integrale veiligheidstaken ondersteund door een programmaleider Integrale Veiligheid en een programmaleider Ondermijning. Besloten moet worden of en op welke wijze deze ondersteuning wordt gecontinueerd.

6.5 Financiën

Voor het uitvoeren van deze kadernota worden op voorhand geen extra middelen gevraagd. Bekostiging van het Integraal veiligheidsplan vindt plaats via de reguliere budgetten. In de programmabegroting zijn binnen het programma Integrale Veiligheid budgetten opgenomen voor Openbare Orde en Veiligheid, Integrale Veiligheid en Rampenbestrijding. Indien aanvullende middelen nodig zijn voor de uitvoering (van projecten of de inzet van extra uren) wordt dit separaat voorgelegd.

6.6 Communicatie

Gerichte communicatie kan een belangrijke factor zijn bij het betrekken van burgers en/of het vergroten van het veiligheidsgevoel. Strategische communicatie is tevens van belang wanneer incidenten of veiligheidsvraagstukken zich voordoen. De communicatieadviseur is hierbij een belangrijke interne partner, waar nodig in afstemming met de persvoorlichting van Politie/OM. Waar nodig en wenselijk worden voor inwoners/ondernemers informatieavonden gehouden over diverse aspecten van veiligheid. De Kadernota Integrale Veiligheid gemeente Asten 2019-2022 wordt bekend gemaakt en op de gemeentelijke website geplaatst. In afstemming met communicatie zal er thematisch aandacht worden besteed aan het Integraal Veiligheidsbeleid.